

ASIA**Yleisen edunvalvojan menettely muutoksenhaussa****KANTELU**

Kanteliija on oikeuskanslerille osoittamassaan 7.10.2015 päivätyssä kirjoituksessa arvostellut Helsingin oikeusaputoimiston yleisen edunvalvojan menettelyä. Kanteliija arvostelee sitä, että edunvalvoja oli toimittanut valituksen käräjäoikeuden päätöksestä hovioikeudelle myöhässä. Kanteliija on osoittanut oikeuskanslerille samaa asiaa koskevan 8.10.2015 päivätyn lisäkirjoituksen. Kanteliija on katsonut olevansa vaarassa menettää asuntonsa.

SELVITYS

Kantelun perusteella Helsingin oikeusaputoimiston johtava julkinen oikeusavustaja, viraston päällikkö on 26.2.2016 päivätyn kirjeensä liitteenä toimittanut yleisen edunvalvojan 22.2.2016 päivätyn selvityksen.

Kirje ja selvitys lähetetään kantelijalle tiedoksi tämän päätöksen ohessa.

RATKAISU

Yleisen edunvalvojan selvityksen mukaan Espoon käräjäoikeus oli 27.9.2013 määrännyt Helsingin oikeusaputoimiston yleisen edunvalvojan hoitamaan kantelijan taloudellisia asioita. Kantelijan omaisuus koostuu ainoastaan asumisoikeusasunnosta. Kantelijan tulot koostuvat osa-aikaeläkkeestä ja provisioperusteisesta palkasta varainhankkijana. Edunvalvonnan alkamisesta lukien kantelijan kokonaisvelkasaldo on ollut noin 80 000 euroa. Veloista on käräjäoi-

keuden tuomiot ja ne ovat ulosotossa. Velkojilla on päätösvalta siitä, käyttävätkö he laajaa vai suppeaa ulosottoa. Kantelijan tulot eivät ole riittäneet velkojen maksuun. Maksuvaraa ei ole ollut riittävästi 15 eri velkojan velkojen maksuun. Koska velkoja ei ollut pystytty maksamaan, oli ulosottomies ulosmitannut edellä mainitun asunnon 20.5.2015. Edunvalvoja oli tehnyt ulosmittauksesta valituksen käräjäoikeuteen 16.6.2015. Valitus oli tehty päämiehen pyynnöstä. Käräjäoikeus oli hylännyt valituksen 24.8.2015. Edunvalvojan valitus hovioikeuteen oli saapunut myöhässä käräjäoikeuteen. Valituksen myöhästyminen oli johtunut edunvalvojan inhimillisestä erehdyksestä työkiireessä.

Selvityksen mukaan edunvalvojalla ei ole ollut perusteita ulosottovalituksen tekemiseen. Valitus oli tehty ainoastaan siitä syystä, että se lykkäisi asunnon myymistä ja häätöä. Mitään juridista perustetta valituksen menestymiselle ei ollut. Valitus myös antaisi lisää aikaa päämiehelle uuden asunnon löytämiseksi. Edunvalvoja oli perustellut valittamista ainoastaan sillä, että olisi kohtuutonta, jos päämies joutuisi muuttamaan asunnosta, jossa oli asunut pitkään. Edunvalvoja oli laittanut yksityishenkilön velkajärjestelyn vireille 18.6.2015 Espoon käräjäoikeuteen. Espoon käräjäoikeus oli päätöksellään 14.12.2015 määrännyt yksityishenkilön velkajärjestelyn alkamaan. Selvittäjäksi oli määrätty asianajaja. Kantelijalla oli maksuvaraa velkajärjestelyssä ja velkajärjestelyä oli haettu siten, että asunto säilytetään. Asuntoa ei ollut myyty ja velkajärjestelyn myötä kantelija säilyttäisi asuntonsa.

Arviointi ja toimenpiteet

Valtion virkamieslain 14 §:n mukaan virkamiehen on suoritettava tehtävänsä asianmukaisesti ja viivytyksettä. Hänen on noudatettava työnjohto- ja valvontamääräyksiä. Asianmukaisuus edellyttää huolellisuutta virkatehtävien hoitamisessa.

Holhoustoimesta annetun lain (442/1999) 37 §:n mukaan edunvalvojan on hoidettava päämiehensä omaisuutta sillä tavoin, että omaisuus ja sen tuotto voidaan käyttää päämiehen hyödyksi ja tyydyttämään hänen henkilökohtaisia tarpeitaan. Tässä tehtävässään edunvalvojan tulee tunnollisesti pitää huolta päämiehen oikeuksista ja edistää hänen parastaan.

Saadun selvityksen perusteella kantelijan edunvalvoja oli kantelijan asunnon ulosmittauksen johdosta tehnyt ulosottovalituksen käräjäoikeuteen. Käräjäoikeuden päätöksestä oli valitettu hovioikeuteen, mutta edunvalvoja oli tehnyt valituksen inhimillisen erehdyksen vuoksi liian myöhään. Selvityksen mukaan kantelijalle oli myöhemmin myönnetty yksityishenkilön velkajärjestely, jonka myötä hän säilyttäisi asuntonsa. Edunvalvoja on selvityksessään todennut, että mikäli kantelija vastoin edunvalvojan odotusta menettäisi asuntonsa, johtuu se velkojen perimistavasta ja päämiehen suurista veloista, jotka olivat syntyneet ajalta ennen edunvalvontaa. Edunvalvojan mukaan kantelijalle ei ollut aiheutunut vahinkoa edunvalvojan toiminnan johdosta.

Saadun selvityksen mukaan edunvalvoja oli myöntänyt virheensä päämiehelleen ja pahoitellut asiaa. Edunvalvoja oli myös ilmoittanut, että mikäli päämies haluaa vaihtaa edunvalvojaa, voi hän tehdä hakemuksen edunvalvojan vaihtamiseksi tai edunvalvonnasta vapautumiseksi.

Edellä esitetyn perusteella asia ei anna aihetta muihin toimenpiteisiin kuin että kiinnitän Helsingin oikeusaputoimiston yleisen edunvalvojan huomiota huolellisuuteen virkatehtävien hoidossa.

Apulaisoikeuskansleri

Risto Hiekkataipale

Vanhempi oikeuskanslerinsihteeri

Irma Tolmunen

OIKEUSKANSLERINVIRASTO

KÄYNTIOSOITE
POSTIOSOITE

Snellmaninkatu 1 A, Helsinki
PL 20, 00023 Valtioneuvosto

PUHELIN
TELEFAKSI

0295 16001
09 160 23975

E-MAIL
INTERNET

etunimi.sukunimi@okv.fi
www.okv.fi